Válasz az „Egyedül vagyunk"-nak

Ára 20 fillér

VIRRADAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Gyulai Pál-utca 14. Telefon: 146-246, 146-243

HÉTFŐI POLITIKAI LAP Főszerkesztő: BORNEMISZA GÁBOR

IX. ÉVFOLYAM, 20. SZÁM Budapest, 1944. május 15.

Kijelölték a pestmegyei gettókat

Német sikerek, véres brit-amerikai veszteségek a délolaszországi arcvonalon tomboló nagy csatában

Megindultak az inváziót közvetlenül megelőző hadműveletek

Az elözönlés elhárítására felvonult német hadosztályok Európa valamennyi partvidékén a döntő helyeken állanak

Berlin: Az érdekelt nemzetek öngyilkosságra való felhívását jelenti a brit-amerikai-szovjet ultimátum

Berlinből származó jelentések szerint a Wilhelmstrasse szombati sajtóértekezletén *Ribbentrop* szóvivője foglalkozott azzal a felhívással, amelyet London, Washington és Moszkva együttesen intéztek Németország szövetségeseihez. Mint a szóvivő mondotta a szövetségesek eddigi kísérletei *kudarcot vallottak abban az irányban, hogy Németországot és szövetségeseit elválasszák;* vagy maguk alá *igázzák.* Most tehát ezt a kísérletet új fogással próbálták megismételni, hogy *éket verjenek Németország és a nemzeti létükért, Európa jobb és igazságosabb jövőjéért harcoló szövetséges államok közé.* A cél természetesen most is az: meggyengíteni a Német Birodalom félelmetes katonai erejét, éppen most, a döntő harcok, az *inváziós hadműveletek nyitányának napjaiban.*

Magyarország természetesen *nyugodt önuralommal és kemény elszántsággal veszi tudomásul a felhívást.* Bennünket nem lehet eltéríteni attól az uttól, amelyet a *történelmi európai sors számunkra kijelölt.* Mi nem muló érdekekért harcolunk, hanem *saját nemzeti létünkért, szabadságunkért és fennmaradásunkért, amelyet tíz évszázados történelmünk folyamán a legválságosabb történelmi pillanatokban is mindig, minden ellenféllel szemben a legvégsőkig védelmeztünk.*

A mai Magyarország tudja, fanatikusan vallja és hiszi: *csak egy út van számunkra,* — az elszánt harc és győzelem útja, *mert minden paktálás, minden kiegyezés, köntörfalazás odavetőrőség csak vissza bennünket, a* [illegible] *nem fogadtadal ezelőtt* [illegible] *ntraub Ábrahám* első világháború utáni időkben, a gyalázatos békekötések súlyos óráiban Európa sorsa felett ítélő nagyhatalmak politikusai hideg gyűlölettel és minden európai szolidaritást, politikai igazságot, az észszerűség törvényeit megtagadva ítélkeztek a történelmi Magyarország sorsa, léte, fennmaradása felett. Moszkvában, Londonban és Washingtonban *újabb ördögi terveket szőnek,* megkondítják a halálharangot, a pusztulás ítéletét zúdítják Európára, — Benes manipulációit fejbólintató helyeslésével fogadták az angol-amerikai és szovjet világ nagyurai a *mennyire halálraítéltek lennénk, mennyire nem érdemelnénk meg az európai életet, az önálló állami létet, a vezető szerepet, a holnap igazságosabb és emberibb Európájában, ha egy percre is meginognánk hitünkben és elszántságukban, ha arra gondolnánk: inkább a béke, mint a harc, inkább a gyalázatos megalkuvás, mint a kemény, férfias küzdelem.*

A londoni, washingtoni és moszkvai felhívás *lepattan a magyar lélekről.* Kolomeánál magyar csapatok harcolnak honvédeink bravurjairól, hősi helytállásáról számolnak be a magyar és a német jelentések és ez a hősi helytállás, ez a minden magyarnak példát mutató áldozatvállalás int és kötelez bennünket arra, úgy álljunk helyt idebent, a belső arcvonalon, harcrakész, edzett és elszánt nemzeti lélekkel, mint katonáink odakinn, *a huszadik századi történelem legválságosabb napjaiban, a gigászi katonai és világnézeti küzdelem romboló és építő viharában.*

●

A délolaszországi brit-amerikai offenzivával egyidőben felmerült a kérdés: vajjon Londonban és Washingtonban valóban *az inváziós hadműveletek nyitányának szánták-e az itteni harcokat, avagy csupán eltérelő látszat-hadműveletekről van szó?* A német sajtó hosszabb cikkekben foglalkozik a végső stádiumához érkezett inváziós előkészületekkel és megállapítja: a német hadseregek mindenütt azon *a döntő ponton állanak,* ahol majd felveszik az elkeseredett és megsemmisítő harcot a benyomuló brit-amerikai seregekkel.

A német katonai szakértők fejtegetései már eddig is sűrűn láttak napvilágot a német lapokban — legutóbb pedig *Benary* alezredes foglalkozott hosszú, áttekintő cikkben az inváziós lehetőségekkel, illetve a brit-amerikai támadó seregek kilátásaival.

Fontosnak tartjuk egypár feltűnően érdekes részlet kiragadását, amelyek élesen megvilágítják az inváziós előkészületek hátterét, illetve *rámutatnak a német céltudatosságra, a preciz, félelmetesen pontos és minden eshetőséget számításba vevő német előkészületekre.*

Benary az ókori partraszállási hadműveletekkel von párhuzamot, amikor megállapítja: a partraszállásokat minden időben végrehajthatták a támadó csapatok, mert a szárazföld és a szigetek partjait nem sikerülhet mindenütt katonailag megvédelmezni. Benary szerint a nehézségek akkor jelentkeznek, *ha az első partraszálló egységek nagyobb hadműveletekbe bonyolódnak.* A nyugati brit-amerikai inváziós előkészületekkel hozza összefüggésbe Benary az Alkibiades által kezdeményezett athéni inváziós flotta szicíliai invázióját. Mint tudjuk, a partraszállás sikerült és *az athéniek merész ellenrohamokkal Sirakuza faláig vetették vissza a támadó ellenséges erőket.* Ekkor azonban a támadó csapatok *már kimerültek, — az erőd megostromlásához hiányzott az ember- és haditanyag, hiányzott a siker legdöntőbb előfeltétele: az átütő erő.* A másik hajórajt, amelynek hazai területről új tartalékokat kellett volna hoznia, *az ellentámadásra kifutott sirakuzai hajóhad megverte.*

Pontosan ugyanilyen szerencsétlenül végződött az első világháború *nagy inváziója* is, az a vállalkozás, amelyet a szövetségesek 1915 tavaszán hajtottak végre, s amelynek célja volt a *Dardanellák megnyitása.* Már a partraszállás is súlyos hajó és emberveszteséggel járt és végül az akció meghiusult a német és török védelem ellenlökésein. A Gallipolin partraszállított ellenséges szövetséges erők nem mutatkoztak elegendőnek ahhoz, hogy *a támadást előbbre vigyék és hónapokig tartó veszteséges állóharc után ki kellett üríteniök a hadszintert.*

A gallipoli vállalkozás csődjéhez csatlakozik a szalonikii inváziós kudarc is. Itt sem sikerült úgy feltölteni a partraszálló csapatokat, hogy *azok megsemmisítő hadműveletek végrehajtására alkalmasak lettek volna.*

A fentiekből tehát leszürhető az a tanulság, hogy az invázió *nem annyira a tér problémája, mint inkább az utánpótlásé.* Az Európa ellen megindított invázió esetén is a tenger *széles térbelisége igen nagy előnyére szolgál a támadónak.* Partraszállásait már eleve úgy hajthatja végre, hogy az ellenség körülfogásának alapjai adva legyenek és az addigi bázisokon kívül fekvő új partraszállásokkal oldalazó és átkaroló hadműveletekbe kezdhet, ami kétségtelenül a nettunioi partraszállásnak is egyik főcélja volt.

●

Európában félelmetesen megerősített védelmi erődrendszer várja a támadókat. A brit-amerikai inváziós hadseregek partraszállásának leküzdésére a hatalmas erődműveken túl — mint döntő tényező — készenlétben állanak a veszélyes pontokon feállított tartalékok, hogy *a partraszállott ellenséges csapatokat ellenlökésekkel a tengerbe szorítsák.*

Amíg azonban az inváziós hadseregek nagyobb harcokba bonyolódhatnak az európai kontinensen, — *a hadvezetésnek le kell küzdenie a súlyos utánpótlási nehézségeket.* Ha figyelembe vesszük, hogy 1942 novemberében Észak-Afrikában végrehajtott partraszállásnál nem kevesebb mint 850, az 1943 júniusában Szicíliában végrehajtott partraszállásnál *3250 hajót kellett felhasználni, — láthatjuk a súlyos nehézségeket, amelyekkel a brit-amerikai hadvezetésnek és utánpótlásnak meg kell birkóznia.* Ugyanis a fenti számadatok szerint könnyen kiszámítható; mekkora hajótérre van szükség ahhoz, hogy *milliós hadseregek szálljanak partra az európai kontinensen.* Emlékezzünk csak vissza a brit expedíciós hadseregek kihajózására a francia kikötőkben. 1914-ben a százezer főnyi brit hadsereg átszállításához kilenc napon keresztül *száz gőzöst kellett felhasználni,* amelyek mindegyike 4—5000 tonna hajótérrel rendelkezett. Az amerikai hadsereg átszállítására természetesen a hajók többszörösére volt szükség. Az is természetes, hogy a *különleges építésű partraszállítási hajók és csónakok a jövőben megkönnyítik a partraszállást és a légiszállítások is jelentősen kibővítik ezeket a lehetőségeket.*

Nem vitás azonban, — az óriási technikai fejlettség ellenére is, — hogy a támadó seregek szempontjából a nagy inváziós csata egész tartama alatt *a hadműveletek legkönnyebben sebezhető Achilles-sarkát az utánpótlás jelenti majd.* Ezzel szemben a védekező fél az európai parti térségen belül jól kiépített közlekedési és utánpótlási hálózata felhasználásával abban az előnyös helyzetben van, hogy *bármikor eredményesen vethesse harcba a szükséges tartalékot a csata legfontosabb gyujtópontjain.*

Európa tehát nyugodtan tekint az invázió elé. A németek három esztendőn keresztül nem beszéltek, nem vitáztak, hanem *dolgoztak és építettek.* Rommel legutóbbi szemléutjai pedig semmi kétséget nem hagynak afelől, hogy *a német hadvezetőség az utolsó simításokat végzi, s ha a támadás megindul és eldördülnek az Atlanti Fal ágyúi, a német szervezettség, a német katona erkölcsi fölénye döntően mutatkozik majd meg.*

TURBÓK GYULA

A háromhetes honani japán offenziva mérlege

Az április 18-án Honan-tartományban gyors japán előnyomulással megkezdett *japán offenziva három hét alatt körülbelül akkora területre terjedt ki, mint Bajorország.* Ez az offenziva — mint ahogy a japán hadsereg szóvivője a Német Távirati Iroda levelezőjével folytatott beszélgetésében először közölt a közeljövőben bekövetkező széles kínai területekre kiterjedő hadműveleti terveknek csak *egy részlet-mozdulata.* Ez a hadműveleti terv messzemenő terveket rejt és *a jelenleg Burmában folytatott harcokkal is kapcsolatban van,* folytatta a japán szóvivő. Épen ezekből az okokból a Honan-offenziva nem mérhető az eddigi japán mozdulatok mértékével. — még ha azt vesszük tekintetbe, hogy a Hankau eleste óta eltelt öt és fél év alatt különböző helyeken a japán-kínai arcvonalon körülbelül 2500 kilométeres szakaszon folytatták tevékenységüket. A japán szóvivő magáról a honani hadműveletekről a következőket mondta: Honan-tartománynak a Sárgafolyótól északra terjedő csücsa a Peking-Honkong, valamint a Lunghaj-vasútvonal elleni hadműveletek felvonulási terepe lett. A hadsereg április 18-án erről a területről indult délfelé támadásra és még ugyanaznap a Sárgafolyón három szakaszban kelt át.

Zsidó hirdetést mi nem közöltünk!

Megfosztották a Sztalinnál járt amerikai lengyel lelkészt papi hivatásától

Stockholm, május 14.

Mint a brit hirszolgálat Springfieldből jelenti, Oleary püspök szombaton megvonta a papi hivatás gyakorlásának jogát Orlemanski római katolikus lelkésztől, aki röviddel ezelőtt tért haza Moszkvában tett látogatásáról. (MTI)

Brit hajókiséret elleni német támadás

A Daily Expressben egy szemtanu elmondja, hogy az a brit hajókaraván, amely a legutóbbi Murmanszk felé ment, több mint egy esztendő óta a legnehezebb hajókaraván-út volt. Német tengeralattjárók falkákban órákon át szakadatlanul támadták a hajókaraván. Az ellenséges támadások és a viharok következtében a sötétség beálltakor a hajókaraván szétszóródott és az egyes hajók külön-külön voltak kénytelenek folytatni utjukat. Ezek könnyü zsákmányai voltak a német tengeralattjáróknak. A torpedótól talált hajók hátramaradtak és rövidesen már csak néhány mentőcsónakot láttak helyükön. A brit hajók emberveszteségei nagyok voltak. A cikk végül megállapitja, hogy az Északi-jegestengeren át vezető út még mindig a legnehezebb útvonal hajókaravánok számára. (MTI.)

Lilleben és környékén sok halottja van a légitámadásoknak

Az OFI-iroda jelentése szerint Lilleben és környékén az angol-amerikai repülőgépek csütörtöki támadásának 131 halálos áldozata van és 101 sebesültje.

Ugyanaznap Epinalt is bombázták az angol-amerikai repülőgépek. A halottak száma ott 160. (MTI.)

HITLER MONDOTTA:

„Hogy milyen sorsot szánna nekünk a demokrata világ, — azzal tisztában vagyunk. Az egykori demokratikus Németországot kiéheztette — a mostani nemzetiszocialista Németországot kiirtaná. Ha Roosevelt úr vagy Churchill úr kijelentik, hogy ők később majd új szociális rendet akarnak kiépiteni — ez éppen olyan, mint amikor a kopasz borbély ajánl csalhatatlan hajnövesztő szert. Azok az urak, akik szociális szempontból a legelmaradottabb államban élnek, jobban tennék, ha a háborús úsztás helyett munkanélkülieikről gondoskodnának. Elég nyomor és inség van országukban. Bőséges munkát adna számukra az is, ha inkább az élelmiszerek igazságos elosztásáról gondoskodnának."

(Hitler beszédéből 1941. december 11-én.)

Kolomeától nyugatra a magyar csapatok megjavitották állásaikat

Ujabb német sikerek a Dnyeszternél

Az Interinf jelenti a kleti arcvonal harcairól:

A Krim-félszigeten folyó harcok végső szakaszában Szebasztopoltól nyugatra a súlypont nem annyira a végükhöz közeledő harci cselekmenyeken volt, mint inkább a hátralévő szállításoknak a Cherssonez melletti öblökből való kersztülvitelét. Erre vonatkozólag jellemző, hogy például gyenge német és román erők egy biztositó vonalat három méterre egy világító toronytól, amely eltakarta a többi öblöt, több ezrednyi erősségu szovjet támadással szemben meg tudták állni helyüket.

Amidőn német csatarepülőgépek valamerő mélyrepüléssel nagyon szovjet üteget harcképtelenné tettek, több órán keresztül teljesen elmaradt a felőrölt szovjet lövészalakulatok további támadó tevékenysége. Igy az utolsó német és román kötelékek kitünő harci szellemének, a behajózás az elmult éjszaka és egészen a mai reggeli órákig teljes rendben folyt le.

Dél-Ukrajnában a széles butori *Dnyeszter-kanyarulat birtokbavétele után német csapatok harci területükét a bolsevisták gyengébb ellenállása mellett oldalt is tovább kiterjesztették.* A bolsevisták egyes ellentámadásai már az átkelésnél teljesen megnyiúsultak. Különösen közreműködtek ebben a német zuhanóbombázó- és csatarepülőkötelékek.

Jassytól északra egy német páncélos kötelék az előtér kiszélesitése által megjavitotta helyzetét. Ez alkalommal két bolsevista szárnyat teljesen *megsemmisült.* A középső Szerethtől északnyugatra, ahol a bolsevisták továbbra is passziv magatartást tanusitottak, román csapatok befejezték egy erdőnek egy szétugrasztott szovjet zászlóaljtól való megtisztását, a zászlóalj maradványainak megsemmisitésével. Több mint 300 foglyot ejtettek.

Magyar sikerek

A magyar csapatok a Kárpátok előterében Kolomeától nyugatra rohamcsapatvállalkozásokkal kisebb állásjavitásokat értek el és a szomszédos körzetben a Felső-Dnyesztertől délre egy erdőövezettől délre előretolt német állások előtt a bolsevisták két zászlóaljnyi erősségü ellentámadása meghiúsult. A többi arcvonalszakaszon nyugalom volt.

Bombakárosultak felsegélyezése. A Biztositó Intézetek Országos Szövetsége által tagintézetei között megindított gyüjtés további eredményekép a következő adományok érkeztek be: Gazdák Biztositó Szövetkezete P 8.100.—, Első Magyar Általános Biztositó Társaság P 7.400.—, Elemi Általános Biztositó Rt P 1000.—, Középeurópai és Minerva Általános Biztositó R. T. P 800.—, Kisbirtokosok Biztositó Intézete P 200.—. Ezzel az előbb már kimutatott gyüjtés 39.652 pengőre emelkedett.

A Wilhelmstrasse véleménye:

Az angolszász ultimátum Németország szövetségeseihez az európai államok öngyilkosságra való felhivása!

Berlin, május 14. (TP)

A szövetségeseknek Németország szövetségeseihez intézett ugynevezett ultimát a Wilhelmstrasse szombati sajtóértekezletén Ribbentrop szóvivője különösen ostoba terméknek minősitette, ehhez a megállapitáshoz több szempontot lehet felsorakoztatni.

Először kitünik belőle, hogy a szövetségeseknek eddigi kisérletei kudarcot vallottak abban az irányban, hogy Németországot és szövetségeseit elválasszák, vagy maguk alá igázzák. Most tehát ezt a kisérletet új fogással próbálják megismételni, hogy Németországot szövetségeseitől elválasszák és meggyöngitsék.

Másodszor, minthogy az angol és amerikai seregek Európában láthatatlanok maradtak, az európai országokhoz intézett kapitulációs követelés az jelenti, hogy nyissák meg országuk határait az egyetlen Európában harcoló ellenséges haderő, tudniillik a bolsevisták előtt és hajtsák végre sajátlagos állami és népi életük megsemmisitését.

Harmadszor, ami a Németország szövetségesei ellen intézett fenyegetéseket illeti, ezekre Berlinben egy régi német közmondással válaszolnak. A nürnbergiek nem akasztanak fel senkit addig, mig az nincs a kezükben.

Negyedszer az úgynevezett ultimátumot úgy lehet jellemezni, mint az érdekelt nemzetekhez öngyilkosságra való felhivást.

Berlinben nem hisznek, hogy Németország szövetségesei közül bárki lépre megy egy ilyen kézzelfogható szemfényvesztésnek, mondotta Ribbentrop szóvivője. Minden európai nemzet legfeljebb gúnyos nevetéssel veszi tudomásul ezt az ultimátumot.

Távíratváltás az új horvát külügyminiszter és a magyar miniszterelnök között

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Dr Mehmed Alajbegovics, az új horvát külügyminiszter, kinevezése alkalmával a következő táviratot intézte Sztójay Döme magyar miniszterelnökhöz:

A független horvát állam külügyminisztériuma vezetésének átvétele alkalmával kérem Nagyméltóságodat, fogadja őszinte barátságom kifejezését. Ezt az alkalmat is felhasználom, hogy annak a meggyőződésemnek adjak kifejezést, hogy a közös erőfeszitések, valamint a közös áldozatok meghozzák a győzelmet, amely zálogát képezi népeink jobb és boldogabb jövője megvalósitásának.

Dr. Mehmed Alajbegovics
külügyminiszter

Sztójay Döme magyar királyi miniszterelnök és külügyminiszter válasza az új horvát külügyminiszter táviratára:

Őszintén köszönöm Nagyméltóságod baráti táviratát, amelyet a független horvát állam külügyminisztériuma vezetésének átvétele alkalmából hozzám intézni szives volt. Nagyméltóságod barátságának kifejezését különös örömmel vettem tudomásul annál is inkább, mivel tudatában vagyok népeink történelmi sorsközösségének és mert őszinte igyekezetem odairányul, hogy országaink baráti kapcsolatait kiépitsem és elősegitsem. Szilárd meggyőződésem ugyancsak, hogy nemzeteink erőfeszitései és áldozatai a jobb és boldogabb jövőt biztositják. Kinevezéséhez legszivélyesebb jókivánságaimat küldöm Nagyméltóságodnak és egyben áldásos működést kivánok a velünk baráti kapcsolatban álló horvát nemzet javára.

Sztójay Döme
m. kir miniszterelnök és
külügyminiszter.

Sport-legújabb

UJPEST—UJVIDÉK 3:2 (2:1)

Ujpest támadóan lép fel. Jobbágy fejes góljával majd Zsengellér közelről lőtt góljával 2:0-ra vezet. Az ujvidéki támadások egyikét Sörös kapásból behelyezte (2:1).

A második félidőben Zsengellér szép kitörésével biztositja az Ujpest győzelmét, amig az Ujvidék Takács góljával csak szépiteni tud.

FERENCVÁROS—SZOLNOK FÉLIDŐ 4:0

A nagyszerűen játszó Ferencváros góljait Hernádi, Sárosi dr. Gyetvai és Sipos rugta. A Ferencvárosban Sárosi Béla támadó középfedezetet játszott. Az ő játéka, valamint a gyors Onódi és Sipos adta meg a csapat játékának javulását.

Súlyos vádak az Artistaegyesület főtitkára ellen cimmel a Virradatban február 14-én cikk jelent meg, amely Baumgartner Gyulára, artistanevén, Bary Baker az Artistaegyesület főtitkárára vonatkozott. Mint utólag megállapitottuk, a cikk adatai téves információkon alapultak. Ezt annál is nagyobb készséggel közöljük, mert Baumgartner Gyula a jobboldali mozgalmak régi harcosa.

HARSANYI ZSOLT;

Galgó három felesége

Harsányi Zsolt, a nemrég elhúnyt magyar iró kétségkivül a legnagyobb szorgalmú és legtermékenyebb magyar irók közé tartozott. Egész könyvtárat meg lehet tölteni az ő hatalmas, négyöt-hatkötetes munkáival. Kétségen kivül azonban a mennyiség nem állott arányban a minőséggel és ezért Harsányi Zsolt értékelését az irodalomtörténetre kell rábizni. Nem rosszindulatu bedlitás volt az, amikor őt sokan „betüipari"-nak nevezték, hanem — valóság. Különösen áll ez a történelmi regényeire. Harsányi Zsolt akkor volt igazán müvész és akkor alkotott valóban komoly értéket, amikor rövid novellákat irt. Novellás kötete egyik nagy nyeresége irodalmunknak és valószinü tovább benn marad az idő rostájában, mint akármelyik történelmi nagy regénye.

Posthumus alkotása, a Galgó három felesége ismét társadalmi regény. Kisvárosi miliőbe helyezi bele az ő könnyelmü, kissé bohém alakját, aki egy kicsit papirizü dzsentri és szélhámos egyszemélyben. A vidéki kisváros sokszor felszines és hazug világát valószerüen tárja elénk, bőségesen fakad belőle humor, amely Harsányi irói tehetségének egyik legfontosabb és legegyénibb oldala. Minden szélhámossága, könnyelmüsége mellett szeretreméltó ember Galgó, aki mindenkit meghódit, meghódítja azt a három grácidt is, akikről a regény szól. Sok mulatságos epizód tarkitja Galgó három házasságának történetét. Stilusa — Harsányi stilus: könnyed, kissé talán túlságosan is hig.

Harsányi Zsoltnak ez az utolsó munkája helyet kaphat a magyar irodalomban, mert irójának minden erényét, tehetségének minden szépségét és kifejezőerejét magán viseli.

Az a világ, amelyet Harsányi regényében megirt, minden könnyelmüségével, álszemérmével, hibáival és gátlásaival együtt már a multé. Mert kell, hogy a multé legyen. Tehát ha igy nézünk a Galgó három feleségére, akkor a könnyed pasztell szinek megkomolyodnak, a regénynek különben könnyü levegője kissé megsürüsödik és az egészben több a mélység, több a maradandóság, mintha csak mint társadalmi regényt elemezzük.

A könyvet az Uj Idők irodalmi Intézet adja ki, vaskos kötetben, izléses kiállitásban.

Részletek a pomerániai terület felett lezajlott megsemmisitő légicsatákról

Berlin, május 14.

Mint az Interinf légügyi tudósitója az amerikai légierőknek szombaton egyes pommerániai helységek ellen intézett vállalkozásairól irja, közepes erősségü bombázó kötelékek támadásáról volt szó, amelyeket azonban *kettőszáz számú távolsági vadász védett.* Az amerikai alakulatok berepüléskor *nagyobb kerülőt tettek az Északi-tenger felett,* hogy a német vadászrepülők ne állithassák meg őket túlkorán. A bombázókat délfelé védő amerikai távolsági vadászgépek közben a repülés irányával párhuzamosan Észak-Németország fölé „hatoltak, valószinüleg abban a reményben, hogy felfoghatják a német vadászokat. Amikor a bombázófalkák élcsoportjaikkal az Észak-Friz-szigetek fölött Schleswig-Holstein fölé berepültek, *nagy számban támadó német vadászrepülők meglepetésszerüen lerohanták őket.* Bár ebben a veszélyes pillanatban az amerikai távolsági vadászok közelebb zárkóztak fel a négymotoros bombázókhoz és a bajba jutott bombázók segitségére siettek, a német vadász- és rombolórepülők *nagyobbszámú négymotoros gépet lelőttek. Neumünster vidéké ől kezdve a Lübecki-öbölig húzódott ez a légicsata és mintegy félóra hosszat tartott.* A német vadászok egyik támadást a másik után intézték az amerikaiak ellen, a kilőtt bombázók tekintélyes magasságból a tengerbe zuhantak, vagy a partvidéken a szárazföldre zuhanva darabokra törtek. A megsérült amerikai bombázók, amelyek már nem tudtak megmaradni kötelékükben, Svédország felé repültek, hogy semleges területen leszálljanak. Négy ilyen ellenséges gép, mint német parti állomások megfigyelték, a Keleti-tengerbe zuhant.

Amikor az ellenséges alakulatok kelet felé tovább repültek, a német vadászok a harcban azután módszeresen elszakadtak az ellenségtől.

További súlyos légiharcok voltak Rostock térségén és a pomerániai part fölött. Egy bombázó köteléknek, amely az Odera fölött előretört a Warthe torkolatvidékén német vadászok súlyos veszteségeket okoztak. A lelőtt amerikai gépek nagyrésze a mocsaras területen zuhant le. A gépek a mocsárban elsüllyedtek, ami nagyon megnehezitette az életbenmaradt amerikai repülők megmentését.

Az amerikai kötelékek azután Stettin térségén támadtak célpontokat. Hozatérőben német vadászrepülők és a légelhárítók jó hatással működtek. Különösen Lübeck térségén a német vadász- és rombolókötelékek hatásosan lecsaptak az ellenségre. A német vadászok erős támadásokat intéztek Schleswig-Holstein, valamint az Északi- és a Keleti-tenger partvidéke fölött az amerikai bombázókötelékek ellen.

Bosnyák Zoltán nyilatkozik a Virradatnak a Keresztes-Fischer-i időkről és

a Zsidókutató Intézet eddigi titkos, nemzetmentő munkájáról

Milyen szerepet vállalt az Intézet a nagy változás után?

Abból az alkalomból, hogy az elmult héten a Zsidókutató Intézet új, gyönyörüen berendezett helyiségét, vitéz *Endre* László és *Baky* László belügyminiszteri államtitkárok jelenlétében ünnepélyes keretek között avatták fel, felkerestük az intézet vezető igazgatóját, *Bosnyák* Zoltánt, aki mindig még az előző liberális rendszerben is lankadatlanul

meg nem alkuvó hittel dolgozott és küzdött dacára minden megpróbáltatásnak és meghurcoltatásnak az intézet nemzetmentő céljainak megvalósításáért.

Ezelőtt egy pár héttel, még senki sem tudta — kivéve a szélsőjobboldalon —, hogy létezik és működik *Keresztes-Fischer* Lajos belügyminiszter úr engedélye nélkül is, egy olyan fanatikus kis, néhány főt számláló, tudósokból és megfelelő szakemberekből kiválogatott társaság, amelynek tagjai

kivételnélkül a magyar faj megmentését tartották legszentebb feladatuknak.

Vörösmarthy-tér 4. számú ház alá visz utunk, ahol mindjárt a bejárattól jobbra nagy fehér tábla jelzi az intézet most felavatott új helyiségét.

Két hónappal ezelőtt ezekben a pazarul berendezett helyiségekben még javában kártyáztak, tereferéltek, mulattak,

angol rádió adását hallgatták, pezsgőztek és gsellekk tizhusz igazgatósági tagsággal rendelkező, főuri rangban lévő zsidóink, félzsidóink és azok aladárjaik.

Naponként jöttek itt össze a Magyar Unió Club tagjai ötórai teákra, három-négyfogásos vacsorákra Chorin Ferenc felsőházi tag, kivételezett zsidó vezetésével. Innen irányított Chorin Ferenc zsidó, kinek nagyapja még aradi főrabbi volt, ő azonban, mint a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt., a Kereskedelmi Bank, a Hungária Műtrágya és Konzervgyár rt., stb., stb.... (papirhiány miatt nem soroljuk tovább) elnök és vezérigazgatója, vagy igazgatósági tagja zsebében tartva az egész magyar akkori liberális kereskedelmi életet

Mig Chorin Ferenc és társai az oly ritkát látott és pazarul berendezett lakosztályokban pezsgőzésre, társalgásra, nemzetellenes tevékenységre és coctél ivásra használták a Vörösmarthy-tér 4. számú ház egész első emeletét, ugyanakkor

mikor ezer és ezer magyar család lakásnélkül, sokszor nedves pinceodukban volt kénytelen élni, dolgozni és mindennapi kenyerüket küzködve megkeresni.

Végigsétálva a szebbnél-szebb szalonokat és fogadótermeket, elgondolkoztunk és félreérthetetlenül is megértjük nemzetünk és fajtánk megmentését szolgáló március 15-i bekövetkező szemünk előtt lejátszodó eseményeket.

„Kénytelenek voltunk földalatti szervezkedésbe kezdeni"

Bosnyák Zoltán igazgató úr szivélyesen fogad és bevezet dolgozószobájába, ahol most éjt-nappallátéve dolgozik munkatársaival együtt a magyar faj védelmében.

— Mióta foglalkozik a zsidókérdéssel igazgató uram? — tesszük fel a kérdést.

— Már nagyon régen felismertem azt a veszélyt, amelyet a zsidó faj nemcsak számunkra, de az egész keresztény világ számára jelent. Nem mi, mint a huszadik század emberei, voltunk az első antiszemiták és ahogy egyesek szeretik mondani zsidógyülölök, hanem már

árpádházi királyaink is évtizedekkel ezelőtt radikális és szigorú törvényekkel igyekeztek megakadályozni és gátatvetni a világzsidóság kereskedelmi térhódításának.

1800-as években Istóczi és a többiek mind nemzetük és fajtájuk iránti aggódó ragaszkodásuknak és mély szeretetüknek adtak kifejezést akkor, amikor felemelték szavukat a nemzetközi zsidóság mételyező, kizsákmányoló és bomlasztó tevékenysége ellen. Ezen magyarok nyomdokain kivánunk haladni!

Elmondja a továbbiakban, hogy tanulmányai és értekezései már 10—15 évvel ezelőtt

a Cél című fajvédelmi folyóiratban láttak napvilágot.

1935-ben jelent meg egyik nagy feltünést keltő, ismert tudományos munkája a „Fővárosunk elzsidósodása".

Majd igy folytatja: „Őszintén örülök, hogy most végre nyiltan és leplezetlenül felárhatom lapjukon keresztül is a magyar közvélemény előtt azokat a nehéz és sokszor megpróbáltatásokat átélt időket, amelyben intézetünk lelkes tagjainak része volt."

Csakis a magyar tudományos élet liberális beállítottsága és a zsidó mételyező szellem társadalom minden rétegében napról-napra fokozódó veszedelmes térhódítása okozhatta és idézhette elő azt a lehetetlent és eddig egyik európai államban sem tapasztalt jogtalan helyzetet, hogy dacára a második zsidótörvény virágkorának az egyenes magyar uton haladó és csakis tudományos célokat szolgáló Zsidókutató Intézet működése elé a legnehezebb és legsúlyosabb akadályokat gördítette.

Sőt a háború előtt még Angliában és Amerikában is működhettek ilyen és efféle egyesületek és intézetek. Nálunk ezzel szemben havalaki antiszemita hangokat ütött meg, mindjárt idegen eszmék csatlósainak nevezték. Ez a hiányérzet ösztökélt minket arra, hogy

bár a hatóságok a Zsidókutató Intézet jogi elismerését és alapszabályainak jóváhagyását megtagadták,

mégis elhatároztuk a mostoha körülmények között is, de elkezdjük a munkát. A tudományos intézetek, egyesületek és akadémiák nemtartották érdemesnek, hogy velünk foglalkozzanak. Nemzetépitő és nemzetmentő célokat szolgáló elgondolásaink voltak, de sem anyagi alapunk, sem helyiségünk nem volt, hogy a tervbe vett munkát megkezdhessük. Kénytelenek voltunk földalatti szervezkedésbe kezdeni. Hál Istennek, hogy akadtak Magyarországon nem is olyan kevesen, akik átérezték céljaink fontosságát és segitségünkre siettek.

Az elsők között kell megemlitenem vitéz *Endre* László Pestvármegye akkori alispánját, aki intézetünknek pinceotthont adott a vármegyeházán. Talán a vármegye főispánja sem tudott erről a kiutalt pincehelyiségről, ahol a megyeháza alagsori részén Bosnyák Zoltán kutató intézete működik és dolgozik.

Itt helyeztük el az ország különböző részeiből, hozzánk beküldött zsidótárgyú könyvek, ujságok, folyóiratok százait és ezreit, amelyeket a velünk rokonszenvezők bocsájtottak az intézet kutató céljaira.

Helyiségünk leitára csupán egy mennyezetig érő könyvespolc, egy asztal és három szék volt. A sok kiküszöbölhetetlen akadály ellenére szünetnélkül dolgoztunk. Jóformán semmiből indítottuk el intézetünket és megindítását közlő rövid sajtóközleményük azonban nemvárt viszhangot váltott ki, nemcsak itt bent az országban, hanem az egész világon.

Még alig kezdtük el munkánkat, máris prüszkölnek hazai zsidóink és mindent igyekeznek elkövetni, hogy munkánk elé akadályokat gördítsenek.

Semmi más nem bizonyitja jobban például a magyarországi zsidóság jó nemzetközi összeköttetéseit, minthogy egy héttel hivatalos megindulásunk után már egy newyorki zsidó lap is gunyuló és lekicsinylő hangon foglalkozott működésünkkel.

„A magyar népnek újból meg kell találnia önmagát"

— Kik segitették mégis az intézetet, dacára minden ellenpropagandának, hogy fennmaradhasson?

— vitéz *Endre* László alispánon kivül vitéz *Kolozsváry-Borcsa* Mihály a sajtókamara elnöke, *Farkas* Ákost fővárosi tanácsos, *Zimmermann* Lajos kormányfőtanácsos, *Jászóváry* nyugalmazott orvostábornok és még sokan mások.

— Az új viszonyok között hogyan és milyen munkát fog kifejteni az intézetg

— A most megujuló Magyarországban még sokkal nagyobb feladatok várnak intézetünkre.

Az illetékes tényezők teljes mértékig szükségét és fontosságát látják annak, hogy intézetünk tudományos zsidókutató működését, természetesen nem az eddigi mostoha körülmények közöt — amint látja — tovább folytassa.

A belügyminiszter úr e héten hagyta jóvá a Zsidókérdés Kutató Intézet szervezési alapszabályait és működési jogkörét.

Majd igy fejezte be érdekes beszámolóját.

— „A magyar nép, amely a zsidóság által nagyrészben az utóbbi időben a lejtő útjára jutott, újból öntudatra kell hogy ébredjen, újból meg kell találnia önmagát. Ismét azon az uton kell járnia, amelyet őseink jártak. Vissza kell kanyarodni oda, ahonnan 24 évvel ezelőtt Szegedről elindultunk. A zsidók megjelölésével, vagyonuk zár alá helyezésével, a kereskedelmi életből való kikapcsolódásukkal még nincsen megoldva az egész átállitás problémája. — őszinte és egyenes felvilágositó és nevelő munkára van szükség, ahhoz, hogy a magyar lélekből végleges kiirthassuk a zsidófertőzés nemzetrusztitó motivumait."

ROHONCZKY H. OTTÓ

KÉSZ FÜGGÖNYÖK

nagy választékban!

Virágmintás beszövéssel különböző méretben .. 113 P-től

Külföldi Gitterfüggönyök 186.50 P-től

Nyári színes és egyéb függönyanyagok, ágyteritők

KOSSUTH L-U 9 Nagy Kovácsy ÜZLETHÁZBAN

Fióküzlet: XI. Horthy Miklós-út 39

Peleskei nótárius uram kalandjai Pest-Budán

Amelyben megtapasztalja a bezárt üzleteket és a sárga csillagot

Hogy a sok vándorlást kissé kipihentem,
Egyszercsak nagy zúgást hallottam felettem.
Feltekintek mi az, ámulok, mert látom,
Angliusok jöttek légi paripákon.
Dobtak köröskörül dübörgő dinnyéket,
Kire haragszanak vajjon és mivéget,
Kivánciság mellem kegyetlenül fúrta,
Neki készülődtem, hosszú, nehéz útra.
Pest-Budára megyek, — mondtam, — lóra szálli-
Két napig kocogtam, Pest-Budán megálltam.
Hóka lovam elé kis abrakot raktam,
Tornyos házak mögött jómagam baktattam.
Annyi volt az ember, mint csillag az égen,
Utolszor, hogy láttam, elmult nagyon régen,
Akkor még a dolmány, pörge kalap járta,
Most meg kiki rohan, üzletbe és gyárba.
Bajuszos ember állt kardosan középen,
Odamentem hozzá, köszöntöttem szépen:
Megkövetem kelmed, ünnep van-e máma,
Az ember mellén mi az a sok sárga
Csillag, s az anglius vaj kire neheztel?
Aszongya: a csillag harcol a kereszttel,
Mivel hogy a szovjet foga reánk vásik,
Hogy ki most a magyar és hogy ki a másik,
Csillaggal jelölik, mert igy van ez rendjén.
Mutassa papirját, hogy maga keresztény!
Nótárius vagyok, Peleskéről jöttem,
Szóltam — kelmed biztos olvasott felőlem.
A fejét csóválta, dolmányomból menten
Sárga fóliánsot rendben elővettem.
Elmehet, — szólt, — mivel kend nem zsidóféle,
Azonban jól teszi, ha elmegy vidékre,
Mivel itten nagyon nehéz idők járnak,
Légi terroristák házakat bombáznak.
— Azokat is, ahol csillagosok laknak?
Nem! — szólt — ő nékik azok békét hagynak!
Nahát akkor, — szóltam, — épp jó helyre jöttem,
Azután tanácsát illendőn köszöntem.
Nem megyek addig el, míg nem tapasztaltam,
Hogy áll a zsidó úgy, mi rejtezik abban.
Sok kalandom volt még, sok mindent megértem, —
A pennámra veszem majd a jövő héten.

Felkérem azon

orosz hadifogoly

(bajtársaimat, akiket Pétervárott 1921 évben egy gyermekmenhelyen mint

tornatanárt és gazdasági főnököt

elhelyeztem, hogy szivesked jenek saját érdekükben is címüket Lis—789 telefonszámon közölni.

A még be nem szállított zsidó gépjárművek bevonultatása

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Aggteleky Béla altábornagy, az I. honvéd hadtest parancsnoka, a következő felhivást bocsátotta ki:

Felhivom az 1941:XV. t. c. értelmében zsidónak tekintendő gépjármü (személy-, teher- és motorkerékpár) tulajdonosokat, hogy a tulajdonukban lévő gépjárművet, mihelyt erre a felhivást postán kézhez kapják, a megadott időre — a postai felhivásban feltüntetet tárolási helyre — büntetőjogi következmények terhe mellett feltétlenül szállitsák be.

A gépjárművet akkor is be kell szállitani, ha az teljesen üzemképtelen, roncs vagy gummiabroncsa nincs.

A gumiabroncs nélküli gépjárműveket szállitóeszközre felrakva kell beszállitani; azoknak kerékabroncson való vontatása szigorúan tilos és szándékos rongálás (szabotázs) cselekményét képezi.

Ha a zsidó gépjárműtulajdonos folyó évi május hó 15-ig felhivást postán nem kapna, úgy annak átvétele végett folyó május hó 16-án és 17-én 8 órától 12 óráig Budapesten VI. ker. Bulyovszky utca 26 sz. alatt személyesen tartozik jelentkezni.

A gépjármü tulajdonosa az a személy, aki a gépjármü-forgalmi könyvben, mint tulajdonos van feltüntetve, tekintet nélkül arra, hogy a gépjármü jelenleg kinek a birtokában van.

Azok a keresztény gépjárműtulajdonosok, akiknek gépjárműve zsidónak tekinthető személy birtokában (használatban) van — ezt a körülményt hadéktalanul ajánlott levélben az I. honvéd hadtestparancsnokság gépjármü kerületi előadóhoz (Budapest, IV. Veres Pálné utca 1. szám) jogkövetkezmények terhe mellett bejelenteni kötelesek.

AMBRUS ZOLTÁN:

Válogatott elbeszélések

Ambrus Zoltán neve egybeforrt a magyar irodalom utolsó nagy korszakával. Ugy él a köztudatban, mint a francia világosság és könnyedség magyar mestere, mint annak az iránynak a legérettebb és legnagyobb alakja, amely a mult század hetvenes éveiben Toldy István érdekes kisérleteivel kezdődött. De Ambrus Zoltán nemcsak könnyed iró, nemcsak ragyogóan elegáns stiliszta, hanem mély iró is. Tudjuk, az analitikus regény végül önmagának lett az áldozata — de Ambrus Zoltán a túlzó, analizis veszedelmét bölcs müvészi mérséklettel mindig elkerülte. Realista volt. Elméletek kedvéért soha nem szakitott a valósággal. Ezért kell úgy tekintenünk müvét, mint a közelmult életének leghitelesebb iról dokumentumát. Regényei mellett nagyságát legjobban elbeszélései mutatják — ezek a magyar novella remekei. Gyüjteményük — amelyet Voinovich Géza állitott össze — ismét meggyőzi az olvasót ennek a kiváló szellemnek, ennek a gazdag és finom irónak a nagyságáról a uj hiveket fog szerezni a „Giroflé és Girofla" s a „Midas király" alkotójának.

Megindultak az elözönlést közvetlenül megelőző hadműveletek

Az inváziót elhárítására felvonuló német hadosztályok Európa valamennyi partvidékén a döntő helyeken állnak

Berlin, május 14.

Az angolok és amerikaiak a Gaetai-öbölben és Cassinonál pénteken nagy támadást kezdtek és ez legalábbis átmenetileg újból az európai harci cselekmények előterébe hozták az olasz hareteret — mint Hallensleben, a Német Távirati Iroda katonai tudósítója, helyzetképében kifejti:

Már április elején kiviláglott az angolszászoknak az a terve, hogy a német utánpótlási vonalak szétrombolásával és a német aktiv légvédelem csökkentésével féligmeddig védett indulást biztositsanak a szándékolt elözönlésnek. Május elején megkezdődött az, amit berlini katonai körökben *az inváziót megelőző fázisnak mondanak.* Megfigyelhető volt azóta *a légi háboru fokozása a németek által megszállott nyugati részek ellen, párhuzamosan pedig kisérletek történtek a diplomáciai és politikai presszióra.*

A német elhárítás tevékenyebb mint valaha

A szombati néme t hadijelentés először használja az *„invázió"* kifejezést, annak az angol-amerikai tervnek egyre határozottabb megnyilatkozásával kapcsolatban, amely — mint az események menete máris megmutatta — *hibás előfeltételekből indul ki.* Végrehajtása azonban már folyamatban van és ha már egyszer megindult, nem forgatható vissza.

A német légi elhárítás tevékenyebb, mint valaha és a németek stratégiai mozgékonyságának emlitésreméltó csökkentését a vasuti célpontok, közlekedési utak és repülőterek ellen irányuló légi támadásokkal sohasem fogják elérni, mert a tér és idő áthidalása egészen más földrajzi körülményekre támaszkodik, mint angol-amerikai részről. Az ellenfél ugyan azt állitja, hogy ezen a téren eredményeket ért el, német részről pedig átengedik neki ezt az állitást, elvégre

éppen a németek vannak azoknak a fontos kulcsterületeknek birtokában, amelyekbe az ellenfél szeretne előre bepillantani, ámde ez a bepillantás csak akkor válik számára lehetővé, ha majd partratette a lábát.

Az az elképzelésük, amelyet a német vadászrepülőveszteségekről alkotnak és juttattnak kifejezésre, jellemző azoknak az alapoknak elképzelésére ,amelyekre inváziójukat felépitik, meg lesznek lepve, ha majd rákerül a sor és a saját bőrükön tapasztalják, hogy az invázió elleni német hadosztályok Európa valamennyi partvidékén nemcsak nagyon éberek hanem a döntő pillanatban nagy erőkkel éppen ott fognak állni, ahol az ellenfél a legkevésbbé várja őket. Addig a csatatér úgynevezett üressége egynéhány elsietett következtetésre fogja csábitani őket.

Eddig semmit nem értek el az angolszászok

Idetartozik az olaszországi hadszintér legujabb állása is, mert hiszen az itteni angol-amerikai akció is mindenképpen beletartozik az „invázió előzetes szakasza" fogalomkörébe. Nem egyéb, mint figyelemrekeltő vállalkozás nagy erőkkel szük téren. Az angol 5. és az amerikai 7. hadsereg vesz részt bennük és óriási tömegü üteg- és bombázókötelék ontotta több órán át a német vonalakra a gránátokat, bombákat és dinamitot.

St. Angelonál és St. Andreánál a nagy anyagcsatában helyi eredményeket értek el, ezek *legnagyobb részét azonban a váratlan német ellenlökések igen gyorsan kiegyenliették.* Végeredményben tehát az angol-amerikai akció, amelyet még nem lehet nagyoffenzivának mondani, eddig ugyszólván semmit sem ért el és a németek ügyessége és a terep különlegességei mellett nem is igenfog sokat elérni, ha csak a német hadvezetőség itt szükségesnek nem látja erőinek visszavonását olyan okokból, amelyeknek ehhez a frontszakaszhoz semmi közük. Ez azonban a mostani helyzetben aligha tételezhető fel.

Ha üt az óra...

Pénteken volt 252. napja annak, hogy az angolok és északamerikaiak Olaszország földjére léptek. Jellemző a dolgok állására, hogy erőfeszitéseik ma sem indulhatnak ki Rómától északra lévő pontokról — már pedig ezt tervezték: — hanem a Cassino—Minturno—Castelforte-térségéből.

Német részről joggal tételezik fel a jelekből, hogy az angol-amerikaiak az olasz harcteret általában újból fel akarják élénkiteni.

Közelfekvő az a feltevés, hogy ez a felélénkités a net uno-anzói hidfőjük térségéből éppen úgy megtörténik, mint az olasz partvidék többi pontján. Emellett azonban nem kell szem elől téveszteni, hogy mindezek csak bevezetővállalkozások lehetnek, gongütései egy órának, amelyhez a németek időben és szándékaikban csak meghatározott kis mértékben fognak igazodni. A németeknek ugyanis nyilvánvalóan az a felfogásuk hogy azok a vállalkozások, amelyeket ő't terveznek, á hatóbban érvényesüljenek, ha már arra kerül a sor.

(MTI)

Meghiusult a szövetségesek áttörése az olaszországi arcvonal nyugati részén

Berlin, május 14.

Az olaszországi déli arcvonal nyugati szárnyán az angol-amerikai offenziva első negyven órája után megállapitható, hogy bár a támadók rendkivül erős tüzerséget használtak fel és igen nagy bombavető erőket vetettek harcba nagy számszerü fölényben lévő csapatokon kivül, nem tudták elérni sem a remélt áttörést, de még egyáltalában említésreméltó kezdeti sikert sem. A német állásokban lévő csapatok mindenütt legyürték őket, ügyhogy a Minturnonál, Castelfortenél és San Andreánál kialakult három súlypontnál nem is kellett a főállásokból harcbavetni a beavatkozásra szánt tartalékokat.

A partvidéki szakaszon az inváziós csapatok, miután a tengerpart közelében teljesen meghiusult előretörésük, lemondtak a megközelitéssel való kisérletezésről és az intunoi német állásokra összpontositották erejüket. A helységtől nyugatra még az előterből ismételten visszavetették őket ,sőt ettől északra a Monte Carlo Infante hegyet, melyet az előretolt német csapatok átmenetileg feladtak, egy ellenlökés visszaszerezte a németeknek. Castelfortenél különösen eredményesnek mutatkozott az az elv, hogy tekintélyi okokból nem kell engedni elforgácsolódni az erőket, hanem kiméini kell őket az ellenakció számára. A legelöl lévő német biztositócsapatok harci feladatuk teljesitése után, amely itt az első amerikai hullámok szétverésében állott, szabadon hagyták a terepet — Castelforte rommezőit beleértve — egészen a Santi Cosmo tömb keleti szegélyéig, hogy onnan azután délnyugati és északnyugati irányban *ellenlökésbe lendüljenek.* Ez az ellenlökés azután a felnyomuló amerikaiakat kiverte a völgy szegélyeiből és rendkivüli nagy vérveszteséget okozott nekik. Amellett 231 foglyot ejtettek. A hegyek pereme ellen intézett minden későbbi amerikai támadást visszavetettek.

Castelfortetól északra a Monte Faito többször cserélt gazdát, e harcok közben az egyik előtéri parancsnokság különösen kitüntette magát. Mindamellett a Monte Faito nem tartozik a tényleg döntő állások közé, mert a német nehézfegyverek az északnyugatról szomszédos, — 940 méter magas — Monte Maioról uralmuk alatt tartják az előtérben lévő sikságot. Éppen ezért a sikeágot Andret környékéig harc nélkül kiürite tték. A néhány száz méterrel nyugatra megszállott magasabban fekvő elhárítóállásokból pénteken délután és szombaton a reggeli órákban nem keveseb, mint négy — ezrednyi erejü inváziócsapatokkal véghezvitt — támadást tudtak visszaverni, pedig azok kiadós tüzérségi előkészitéssel jártak együtt.

A partvidéki hegyek és Cassino között az inváziós csapatok erős gyalogsági és páncélos erői a Rapidon át felvonultak Pignatar irányában, A német biztositócsapatok rendkivül heves harcokban, amelyek során szétlőtték az amerikaiak 17 páncélos harckocsiját, megakadályoztak minden áttörést. San Angelonál *egy helyi betörést,* — amelyről már jelentés történt, — *időközben elreteszelték a ugyanott a német ütegek erőteljes tüzcsapásai szétugrasztották a brit páncéloserők készenlétét.*

Cassino térségében az egykori községtől délre, az indiai segédcsapatok előretörését azonnal ellenlökéssel visszaverték és beszállitottak 94 foglyot, Cassinotól északnyugatra két inváziós ezredet a meneti helyi betörés után hasonlóképpen ellenlökéssel vetettek vissza egészen kiinduló állásaiba. Ezek is hátrahagytak a 300 halott-on kivü sebesülteket és foglyokat.

Az olasz déli arcvonal többi szakaszáról nem jelentettek különösebb harci cselekményeket.

Nettunonál csend van

Az angolok és amerikaiak azt állitják, hogy sikereket értek el a keleti Appeninekben Palena közelében az Aventinon. Ezek a képzelet világába tartoznak, hiszen ott hetek óta még csak harci cselekmények sem voltak, az angolok és amerikaiak még csak meg sem támadták azokat az új és szilárd hegyi állásokat, amelyeket a német csapatok az Aventinon megszállottak.

A nettunói hidfőben jelentéktelen helyi harci tevékenység volt a Castiglioneből Aprilián vezető műútnál és ettől keletre Colle del Podzonál. Mind a két helyen simán elhárították az amerikai lökést. *(MTI)*

Kemény légiharcok Északnyugat- és Észak-Németország felett

Az Interini értesülése szerint szombaton a déli órákban Északnyugat- és Észak-Németország felett súlyos légicaták folytak. Erős német vadászkötelékek összpontositott légelhárító tüzérségi tüz támogatásával felvették a harcot azokkal az amerikai bombázókötelékekkel, amelyek erős vadászkiséret oltalma alatt repültek be a tenger felől, valamint Északnyugat-Németország felé. A kelet felé előrenyomuló ellenséges légierőknek veszteségeket okoztak. (MTI)

Szigeti európabajnok és Jászai magyar bajnok és Tasnády rendező a „CORA-díj" döntőjéről

Ökölvivó berkekben lázas érdeklődéssel várták azt az időpontot, amikor *Tasnády József* menedzser kitüzi a *Cora*-dij döntőjét.

— *Bizony hosszú hetek teltek el, dehát időre volt szükségünk* — veszi át a szót *Tasnády József* — *mert mind Szigeti, mind pedig Jászai kellőképen fel akart készülni a nagy összecsapásra. A mérkőzés döntőjét május 29-én, pünkösd hétfőjén a MOVE Hungária-uti sporttelepén szabadtéren rendezzük meg. Az érdeklődés ugyanis olyan nagy, hogy a 3000 személyes Sportcsarnok szüknek bizonyult.*

— *Hosszú hetek óta készülök a összecsapásra* — mondja *Szigeti* az FTC volt európabajnoka. *Szerettem volna 15 menetben mérkőzni, de szivesen kiállok 10 menetre is. Bizom benne, hogy a 10-ik menet előtt kiütéssel győzöm le Jászait s ezzel megszerzem Cora-dijas győzelmemet.*

— *Noha jól tudom, hogy Szigeti ma is exraklasszist képvisel a profiboxolók táborában, mégis bizakodva veszem fel pünköskor a volt európabajnok elleni mérkőzésemet. Mindennap szorgalmasan készültem. Volt olyan nap is, amikor egymásuván három pihent ellenféllel vivtam három-három menetes csatát,, csakhogy feljavitsam állóképességemet. Szeretném első profi évemet a Cora-dij megnyerésével számomra felejthetetlenné tenni.*

Igy nyilatkoznak az érdekeltek, a közönség pedig türelmetlenül számolja a napokat, mert már ég a vágytól, hogy tanuja legyen a nagy *Szigeti—Jászai* mérkőzésnek.

Három BEAC, egy MAFC győzelem a főiskolás vivóbajnokságokon

A főiskolások vivóbajnokságai során először a férfi tőrcsapatbajnokságot rendezték meg. A versenyt a *MAFC* együttese nyerte meg 2 győzelemmel, 26 egyéni elsőséggel, 2. a *BEAC* 2 győzelemmel 24 elsőséggel, 3. *LASE*, 4. *Sopron MAFC.*

A tőr egyéni versenyt *Rittvay dr.* a *BEAC* kitünősége nyerte meg 7 győzelemmel, 2. *Baltazár MAFC* 7 győzelem. Holtverseny után *Rirtvay* 5:4 arányban győzött. Egyetlen tusson mult tehát a bajnokság sorsa, 3. Szücs *LASE* 6 gy., 4. *B. Kovács BEAC* 6 gy., 5. *Viréz Horváth* Soproni MAFC.

A kardcsapatbajnokságban ismét a , BEAC-isták diadalmaskodtak. *A remekül vivó vitéz Keményvári valamennyi asszóját megnyerte azt bizonyitva, hogy a legjobb uton halad a nagy BEAC elődök: Rajczy Imre dr. és Bay Béla dr. tudásának elérése felé. A BEAC viréz Keményváry, Rittvay dr., Szántay. G. Molnár* összeállításában szerezte meg a bajnoki cimet. 2. *MAFC*, 3. *LASE.*

A kardvivás egyéni bajnokságában ez a sorrend alakult ki: *1. vitéz Keményváry BEAC* 6 győzelem, 2 *Zöld dr. MAFC* 6 győzelem, 3. *Kelemen LASE* 5 győzelem.

SZÉP KUZDELMEK A FÖISKOLÁSOK ATLETIKAI BAJNOKSAGAIN

Rohonczi (TFSE) 150 cm-t ugrott magasban

A BEAC Fehérvári-úti sporttelepén rendzte meg a MEFSOK a főiskolások 1944 évi atlétikai bajnoki viadalát. Lapzártáig a következő eredmények születtek:

100 m. Bajnok: Marjay LASE 11.5 mp., 2. Kőszegi TFSE 11.6, 3. Moll KEAC 11.6. — 400 m. Bajnok: Nagy TFSE 52.6 mp., 2. Soltész MAFC 53.2; 3. Pirityi MAFC 54.2. — 1500 m Bajnok: Gaál MAFC 4:15.8 mp., 2. Fekete MAFC 4:15.8, 3. Hortobágyi BEAC 4:26.2. — 110 m. gátfutás. Bajnok: Kiss MAFC 15.9 mp., 2. Kiss TFSE 16.5, 3. Ágocs TFSE 16.9. — Súlylökés. Bajnok: Sötör TFSE 13 m. 67 cm., 2. Wágner MAFC 1309, 3. Czigár MAFC 1285. — Rudugrás. Bajnok: Szinyéri TFSE 340 cm., 2. Kiss TFSE 330., 3. Szuromi MAFC 330. — Hölgyszámok: 100 m. Bajnok: Závodny TFSE 14.6 mp., 2. Bánky TFSE 14.8, 3. Tóth E. TFSE 15.0. — Magasugrás. Bajnok: Rohrmann TFSE 150 cm. Kitünő eredmény. *Rohrmann* — ki tavaly Rohonczi néven versenyzett — máris pompás formában van. *2. Závodny TFSE 140, 3. Beke TFSE 130. — Súlylökés: 1. Umbray TFSE 978 cm. 2. Börcsök TFSE 897. 3. Hilbner TFSE 816 Umbray* nem érte el a bajnoki standardot.

Diszkoszvetés. Bajnok: Sik dr. PEAC 40 m. 73 cm., 2.. Kelemen TFSK 3894, 3. Sötör TFSK 3830. — Távolugrás. Bajnok: Perlaki PEAC 682 cm., 2. Kis TFSK 678, 3. Puskás TFSK 656. — A pontversenyben a jól felkészült Testnevelési Főiskola erősen vezet.

VITÉZ ARONFFY JANKY BÉLA SZÁZADOS ÖSSZEÁLLITOTTA A CSÜTÖRTÖKI NÉMET–MAGYAR MÉRKÖZÉSEN RÉSZTVEVŐ HONVÉD VÁLOGATOTTAT

Urnapján, e hét csütörtökén ismét nemzetközi eseményről gondoskodnak derék katona labdarugóink. A Latorca-utcai sporttelepet keresik fel a német vendégek, hogy megpróbálják legyőzni a honvédek csapatát. Eddig ugyanis mindenkor a magyar fiúk szerezték meg a győzelmet.

A honvédválogatottat *vitéz Aronffy Janky Béla* százados, a leventék labdarugásának országos vezetője a következőképen állitotta össze:

Solymosi (K. Rákóczi) — *Nádas* (Gamma), *Onódy* (NAC) — *Tánczos* (BSzKRt), *Balogh I.* (BSzKRt), *Sarovetzky* (Kinizsi — *Lukács* (Ferencváros), *Tóth II.* (Kinizsi), *Deák* (SzAC), *Vörös* (Szegedi AK), *Junász* (Kinizsi).

— *Bizom benne, hogy nem szakad meg a katonaválogatott győzelmi sorozata* — mondotta *vitéz Janky-Pillanatnyilag ezt a csapatot tartom a legerősebbnek, afelől pedig, hogy a fiúk szivvel-lélekkel küzdenek, nyugodt vagyok. Igy tehát küzdelem után egy-két gólos magyar győzelmet várok.*

A mérkőzést 3 órakor a Latorca-utcai Elektromos sporttelepen rendezik meg. Előmérkőzésként 1 órakor a *Tamássy István dr.* országos levente ügyvezető szakavatott keze által kiválogatott Budapest és Budapestvidéki levente válogatott csapat méri össze erejét.

MA, HÉTFÖN KEZDÖDNEK BÜDAPEST TENISZBAJNOKSAGAI

A BTKE Horthy Miklós-út teniszpályáin május 15-én, hétfön d. u. fél órakor kezdödnek meg Budapest 1944 évi teniszbajnokságai. A legjobb magyar versenyzők élükön *Asbóthal, Katonával, Szentpéterivel, Fehérrel, Gáboryval* illetve *Peterdy Mártával, Flórián Alizzal és Gallner dr-né, Aszlányi Babával* s a két szlovák férfi vendéggel: *Kosinárral* és *Verbával* egészen biztosan részt-vesz az évadnyitó versenyen.

A rendezőség az ügybuzgó *Szelőczey* János főtitkárral az élen mindent elkövetett a verseny előkészitése terén.

KOSARLABDA

A bajnoki mérkőzéseken a következő eredmények alakultak ki: *I. oszt. férfi: Gamma — BBTE 28:25* (12:16), *MAFC — Kassai Főiskola 33:24* (15:14), *BSzKRt — BEAC 43:29* (16:13). — *II. oszt. férfi: BSzKRt — BEAC 52:31* (26:15).

LABDARUGÓMÉRKÖZÉSE A BOMBAKÁROSULTAK JAVÁRA

A tavaly nagy sikerrel zárult sportünnepséget hir szerint az idén is megismétlik a margitszigeti MAC pályán, ahol előreláthatólag Urnapján mérköznek a fővárosi napilapok munkatársai a színészek és filmművészek válogatott csapatával.

A mérkőzés iránt máris nagy érdeklődés nyilvánult meg. A rendezőség a napokban felhivással fordul mindkét csapat tekintetbejövő játékosaihoz, hogy néhány edzőmérkőzésen vehessenek részt és igy minél jobban sikerüljön összeállitani a „válogatott keretet".

Az érdekesnek igérkező mérkőzés tiszta bevétele a bumbakárosultak javára szolgál.

VIRRADAT

Megjelenik minden hétfön. Felelős szerkesztő és kiadó: **Bornemisza Gábor.** Kiadótulajdonos: **VIRRADAT KIADÓVÁLLALAT Kft.** Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14. szám. Telefon: szerkesztőség: 146-245. Kiadóhivatal: 146-243

Előfizetési ára egy évre 10 P
Postacsekkszámla: 37849

Nyomatott a Centrum Kiadóvállalat Rt. körforgógépein, Budapest, VIII., Gyulai Pál u. 14. sz. — Felelős: Czollner László

OLVASSUNK!
Új könyvek — új értékek

Harsányi Zsolt
posthumus műve:

Galgó három felesége

Érdekes társadalmi regény. A kiváló író utolsó írása, a magyar regényirodalom új értéke. A hatalmas kötet ára 16 pengő, kötve 24 pengő.

Fekete István

Egy szem kukorica

A magyar irodalom komoly gazdagodása ez az elbeszéléskötet, amelyen keresztül az erdő, mező csodálatos életét ismerjük meg. Ára 12 pengő, kötve 20 pengő.

Ina Seidel

Az egyetlen út

A »Hívtalak« nagysikerű szerzőjének új műve izgalmasan érdekes lélekelemző regény. Ára 12 pengő, kötve 18 pengő.

Kaphatók minden könyvesboltban. Új Idők Irodalmi Intézet kiadása, Budapesten.

Az antibolsevista Ifjúsági Tábor Országos Központja (Budapest, IX. Üllői-út 11—13) közli a bajtársakkal, hogy telefonszáma megváltozott. Az új telefonszámok: 188—007 és 188—034. Az Országos Központ Szervezési Osztálya kéri a budapesti felvételre jelentkezőket, hogy a 188—034 számot tárcsázzák.

VIDÁM ÖRÖM ÉS GONDTALAN DERU A LUXEMBURG GRÓFJA ELŐADÁSÁN

Kelly Anna sikeresen mutatkozott be primadonna szerepében

Pajkos farsangi játék, konfetti- és hólabdacsatája vezeti be ezt a meseszerűen kedves operettet, amelyben a mamzard-műterem bohémei ünneplik a vidám Karnevált. Nemcsak a díszletek és a jelmezek jelzik a gondtalan derüt: Csikós Rózsi szőke haja és bájos játéka aranyos napsugárként villog át a szinen, vitéz Gozmány György pedig könnyed jókedéllyel játssza ezt a neki való szerepet.

A zene, ez az utolérhetetlenül bájos lehári zene mámarosan harsogja az életvidámságot, az örömöt és a jókedélyt: pajkos hangok játszanak fogócskát a hegedűkön, szeliden mosolyognak lágy fuvolák. Endre Emil karnagy kibővített zenekarával kitünően adta vissza a gazdag hangszerelésü Lehár-muzsikát.

Sárdy János férfias alakitása néhol talán kissé kemény: Luxemburg bohém grófja inkább aranyos lump, aki a szerelem üdvös malasztjában jó útra tér, mintsem karakán férfias jellem. Sárdy hangjának könnyedsége és a szines árnyalatok finomsága azonban gazdagon kárpótolja a nézőket, éppúgy mint Kelly Anna, aki lágy harmonikazengésü hangjával feledtetni tudja a premier kis lámpalázát, biztató igéret, hogy lassanként elsőrangú primadonnáink sorába emelkedik.

Misoga László eredeti módszerekkel próbálkozott: groteszk alakitásával sokszor kacagtatta meg a közönséget, de elfeledkezett arról, hogy nem a Komédia Orfeum miniatür szinpadán ad elő magántréfát, hanem egy nagyoperett keretén belül nagyherceget játszik.

Papp Anci művészi játékát őszinte tapssal jutalmazta a közönség.

Tihanyi mester rendezői keze meglátszott az egész darabon: különösen a tömegjelenetek elrendezése sikerült. A balett ügyesen mutatkozott be, de nem ártott volna a statisztériát kissé felfrissiteni.

Ha a darab művészi értékét taglaljuk:

szocialista szempontból a szuper-kapitalizmus hercegeinek és grófjainak szerelmi szórakozása nem sok értéket jelent.

Nemzetiszocialista szempontból azonban egy letünt korszak zenés torzképe ez a darab, amelynek valószinüségében senki sem hisz és nem is akar hinni.

Balambéria vagy Luxemburg — teljesen mindegy! — a fantázia csillogó köntösébe öltöztetett játék, ahol a hercegi és grófi cim éppoly operett-kellék, mint a szines jelmezek.

Az öröm hangjai pedig nem keltenek megütközést: a mai gondterhelt időkben a derü orvosságcseppjei Lehár bájos melodiái, amelyek néhány órára feledtetik, hogy mialatt a szines operett reflektorfényben fürdeti életünket azalatt odakünn teljesen sötétségbe borul a város...

Tarnói László

AZ UFA BEMUTATJA:

Rouen, Beauvais és Amiens szentegyházai sértetlenül állnak — Torino, Messina, Holstein és Rostock templomai romokban hevernek

Szelid Madonna mosolyog a torinoi templom romjain, mintha égi jelképként maradt volna meg, hogy hitet és reményt sugározzon az ártatlanaya szeme a könnybeborult emberekre — a bajok és szenvedések pokla gyszer csak véget ér...

Messina szentegyházát felbecsülhetetlen értékü mükincseivel együtt angol bombázók szét [illegible] angol repülőgépek. A film pereg tovább:

Hatszázötven évig építették a kölni katedrálist, amelynek boltozatát angol romboló bomba szakította át és a [illegible] oltárok rombadőltek.

Szent Gereon templomát még Nagy Károly emelte. Ezer év történelméről tanúskodtak itt a kövek, amíg [illegible] egyetlen bomba enyészetté tette, éppúgy, mint Beauvais csipkés szentegyháza. A dünkircheni csatatér pokoli pergőtüzében fekvő Amiens temploma körül az épületek mind romokban hevernek — egyedül a szentegyház áll sértetlenül és büszke tornyaival ma is nyugodtan néz a flandriai síkságra.

A német fegyverek tehát megkiméltek azt, ami nemcsak Európa, hanem az egész világ számára a legszentebb tárgyi értéket jelentette, míg az angolszászok barbár módon rombolták szét Isten házát és évszázadok legszentebb kultúralkotásait...

úgy, mint Sankt-Marian templomát, az északnémet gótika öttornyú csodás remekét.

Rostock, Bréma és Lübeck hamza-korban épitett tornyai csonkán merednek az égnek. Égő felkiáltójelként, amely megtorlást kivan. A holsteini székesegyház üres gótivein a szabad égre látni. A berlini Hedwig templomnak csak üszkös falai állnak.

Az emberi kultúra ellen elkövetett gaztettekre nincs mentség. Egyszer eljön a felelősségrevonás ideje, mert ez a film bizonyságul szolgál arra is, hogy a villámoffenzivák során előnyomuló német seregek miként kiméltek a francia templomokat és müemlékeket:

Rouen katedrálisa, amely előtt az angolok 1402-ben az orleansi szüzet kivégeztek, sértetlenül áll

A textilönellátás felé

Az első világháborúban is, de a másodikban méginkább nagy gondot ad a felelős tényezőknek az ország textilellátása. Ebben a tekintetben, sajnos, egyáltalában nem volt Európa önellátó. A pamut elterjedésével erősen visszaesett a kender- és lentermelés, sőt visszafejlődött a gyapjutermelés is. A háború megakadályozza a rendszeres pamutellátást a tengeren túlról és lehetetlenné teszi a gyapjuszövetek behozatalát is. A kormányzat tehát kénytelen rendeletileg intézkedni abban az irányban, hogy az európai klimát jól biró rostnövények termelését megint erősebben felkarolják a gazdaságik. Magyarország különösen minden adottsággal rendelkezik arra, hogy a rostnövények termelésében Európában az első helyet vivja ki. Már ezidőszerint is elértük ezt a pozíciót kender tekintetében és azon az úton vagyunk, hogy lentermelésben is az első helyre kerüljünk.

Igen nagy szolgálatot tesz etekintetben egy szakmunka, amelyet dr. Bartócz József kitünő szakember irt, s amely most van nyomás alatt. A szerző, aki több munkájában foglalkozott már ezzel a kérdéssel, most a legújabb kutatások és termelési tapasztalatok alapján ad szakszerü útmutatásokat a rostnövények, főképpen a kender és a len gazdaságos és nagy hasznot hajtó termelésére. Kitér a többi rostnövényekre, mint a rostliliomnak, pamutkórónak, mályvának, komlószárnak, somkórónak, csillagfürt szalmának, csalánnak, nádnak, sásnak, stb. felhasználására s termelésére is. Mégegyszer hangsúlyozzuk, hogy munkája elsőrendü szakmunka, amelyben nagy hozzáértéssel siet a termelők és az ország segitségére.

Öngyilkos lett, mert nem adták vissza pénzét. Vulákovics Iván többecsei kisgazda 1800 pengőt adott kölcsön egy ismerősének a mikor hiába kérte vissza, elkeseredésében felakasztotta magát.

LEVENTE IFJUSÁG

Angol sajtóközlemény szerint „terror-fiukat" nevel a leventeintézmény

Ellenségeink a békében „kém-gyanusként" letartóztatták a leventeifjakat s elkobozták a „Levente" cigarettát — most pedig Bakony-beli titkos táborok rém-meséjével szórakoznak

A Levente Hirközpont jelenti:

Semleges országból származó hirek arról számoltak be, hogy az angol sajtó a közelmultban a leventeintézményről is megemlékezett. A közlemények a leventeintézmény célkitüzéseként „terror-fiúk" nevelését és kiképzését jelölik meg s azt irják, hogy „látszólag a magyar kormány tudta nélkül, de a valóságban az ő ösztönzésére partizán-egységeket is képeznek ki belőlük s titkos táboraik vannak a Bakony erdőségeiben".

A „terror-fiúk" fogalmát az első világháború utáni időkből ismeri a közlemény. A leventeintézmény nemes célkitüzéseit és azokat a tiszta erkölcsi alapokat, amelyre ifjúságunk katonás szellemü nevelését felépitettük — nemcsak hazánk, de egész Európa közvélménye ismeri.

Nem is foglalkoznánk az angolok groteszk megállapitásaival, ha nem ismernénk fel benne ugyanezt az ellenséges hirforrást, amelynek hirverő tevékenysége még a második világháború előtti békeévekben nevet ségesen szomorú eszközökkel megkirelte leventeintézményünket, rágalmaival lealacsonyitani.

Ki ne emlékezne azokra az időkre, amikor egyik — időközben megszünt — szomszédos állam határszéi forgalmában a határt szabályszerü utlevéllel átlépő ifjainkat

állandó veszedelem fenyegette

mert ennek az államnak csendőrsége minden ifjút, akinél leventeigazolványt vagy jelvényt talált — veszedelmes kémként kezelt és letartóztatott. Igen sok ártatlan gyermek és ifjú részesült meghurcoltatásban, hiszen köztudomású volt, hogy minden magyar ifjú ellen eljárás indulhatott. Arra is emlékszünk, hogy a leventeintézmény ellen indított propagandahadjárat eredményeképpen ugyanennek az államnak pénzügyőrei még a népszerü „levente" nevü cigarettát is elkobozták és bünjelként kezelték.

Ennek az ellenséges propagandahadjáratnak újabb, végtelenül naiv és hazug állitása a „terror-fiúk" kiképzése és Bakonybeli titkos táborok rém-meséje.

Köztudomású, hogy a leventeintézmény a katona előképzése. A leventeintézményben tehát nem katonai kiképzés folyik, hanem ifjúságunk állampogári és honvédelmi előkészitése a később bekövetkezendő katonai szolgálatra. A levente mint katona és harcos még nem alkalmazható, hiszen

harckiképzést nem kapott

Az ifjúság katonás szellemü nevelése és katonai előképzése ma már minden európai államban ismeretes és nincsen olyan állam, amelynek erre a célra megfelelő szervezete ne volna. Ha pedig a katonai előkép-

Magyar Lovaregylet
május 18. 20 és 21-én d. u. 3-kor
Versenyt tart

zés történetét vizsgáljuk, meg kell állapitanunk, hogy annak ősi hazája éppen Anglia volt, azok a középiskolák és egyetemek a collegek ifjúsága nemcsak katonai előképzést kapott, hanem korszerüen felfegyverzett kötelékekben módszeres katonai kiképzést — a már a világháború előtti békeévekben. Az egész világon elterjedt, de angol eredetü cserkész-mozgalom első formájában éppen az ifjúságnak katonai segédszolgálatra való szervezésében látta célját. Az angol közvéleménynek tehát minden oka megvolna arra, hogy nagyobb tájékozottságot áruljon el a katonai előképzés kérdésének megitélésében, mint az emlitett sajtóközlemények.

Munkában a leventék orvosai

Lapunk hasábjain már több izben beszámoltunk arról, a korszerü és sokoldalú munkáról, amelyet a leventeintézmény jövő katonai nemzedékünk testi és lelki felkészültsége érdekében kifejt. A leventeintézménynek nem csak az a feladata, hogy katonai előkiképzésben részesitse fiainkat, hanem hogy egészséges és munkabiró polgárokat neveljen magyar hazánknak.

Ezért igen fontosnak tartja az ifjuság rendszeres orvosi vizsgálatát és betegség esetén gyógykezeltatését. Minden leventét 12, 15 és 19 éves korban alapos és részleges vizsgálatnak vetik alá. E vizsgálat eredménye a fejlődési törzslapra kerül és az a törzslap végigkiséri az ifjút egész leventeélete alatt, mindaddig, mig a honvédség kötelékébe nem lép. E kötelezőnek előirt vizsgálatal nagyban hozájárultak a „Leventék Orvosai" az egész nemzet tuberkulózisellen küzdelméhez. Falun nem egy izben fordult elő, hogy egyik vagy másik ifjúban a tuberkulózis fellépését figyelték meg. A mellkas és a tüdő átvilágitására szolgálnak az u. n. leventeröntgenágyuk", amelyekkel egy év leforgása alatt körülbelül 100.000 leventeifjút vizsgáltak meg. Az ellenőrző vizsgálatok ezen-

A Magyar Ügetőverseny Egyesület
1944 május 16-án d. u. 2-órai kezdettel
Ügetőversenyeket
rendez

felül azt a célt is szolgálják, hogy megállapithassák, hogy egy-egy levente szervezete elérte-e a kivánt fejlődési fokot. Abban az esetben, ha testi fejlődésében feltünő visszaesést tapasztalnak, a leventét rendszeres gyógykezelésben részesitik vagy a kizáróan erre a célra épült ronaszéki leventeüdülőbe utalják. A nemrégiben létesült üdülő Máramarosszigettől délkeletre lomberdőktől körülvett gyönyörü völgyben fekszik. Itt havonta nyolcvan levente részesül teljesen ingyenes gyógykezeltetésben, hogy visszaszerezze egészségét. Azonfelül nagy feltünést keltett országszerte a leventemozgókórházak megjelenése, melyeknek az a rendeltetésük, hogy a legeldugottabb falvak és tanyák beteg leventefiait felkeresve megvizsgálják és betegség esetén őket, valamint hozátartozóikat a szükséges orvosi tanácsokkal ellássák.

Gondoskodás történik ezenfelül a leventék vitaminellátásáról is. A háborús nehézségek miatt köztudomású, hogy gyermekeink gyümölcs- és zöldségfélékel való ellátása egyes helyeken nehézségekbe ütközik és igy ennek pótlására a leventeintézmény kéthavonként 100—100 grammos vitamintápszeresomagokat oszt ki az arra legjobban rászoruló leventék között. Az elmúlt évben körülbelül 150.000 levente kapta meg teljesen dijtalanul a mai korban immár nélkülözhetetlen tápszert.

Sikert kivánunk valamennyi leventeorvos szép, nemes és önzetlen munkájára, akik az ifjuság honvédelmi nevelés országos vezetőjének legfőbb irányitása alatt működnek, annál is inkább, mert jól tudjuk, hogy az ifjuság testi épségétől is függ a nemzet gyarapodása és fennmaradása.

A Nagybátony—Ujlaki Egyesült Ipárművek Rt. 1944 május 11-i közgyülése jóváhagyta az 1943. évi zárszámadást és úgy határozott, hogy a 882.427 P nyereségből az előző évinek megfelelően, részvényenként 1.— P osztalék fizettessék ki. A közgyülés az igazgatóság tagjaiul vitéz Rapaich Richárd ny. vezérezredest, Eszlő Péter egyetemi ny. r. tanárt, Peitler Károlyt, a vállalat vezérigazgatóját, vitéz Gyurkovich Bélát választotta be.

Ing
mérték szerint is
HARISNYA
BAZSÓ Baross-u. 66
Telefon: 149—400.

ÁDÁM J.
FINOM URISZABÓSÁG
II., Lánchid-utca 7—9
Telefon: 310-586
Nagy választék

TEXTILÁRUK BEHOZATALI KFT.
Múzeum-körút 11
Telefon: 182-460.
ELADÁS NAGYBAN

Prodabutorf is
Kocsis Jánostól vegyen
Üzlet: Visegrádi-u. 14. Tel: 112—821.
Üzem: Gr. Teleki Pál-u. 22. T.: 310—628

SZŐNYEG
magyar perzsa torontáli
CSÁSZÁRTÓL,
Petőfi Sándor utca 3
(udvarban)
Telefon: 382—835

Domonkostól
CIPŐ Bp. VI., Teréz-krt. 27
60 éves szaküzlet

Baby sapka	P. 10.60
Baby ingecske	P. 13.04
Gyermek tipegő	P. 59.62
Gyermek játszóruha	P. 69.67
kecsitakaró	P. 59.61
Mál bluzok	P. 28.61-101

Aranytex
IX., Horthy István-körút 11.
(volt Vámház-körút) Telefon: 185-309

VIGSZINHÁZ Szerdán május 17-én, 6 órakor először

GERHART HAUPTMANN szinmüve
„NAPLEMENTE ELŐTT"
Somlay Artur — Fényes Alice
Ladomerszky Margit, Orsolya Erzsi, Sivó Mária, Sitkey Irén, Boray, Földényi, Mihályi, Pákozdy, Sármási, Vérles

MI VOLTUNK EGYEDUL...

Válasz az „Egyedül vagyunk"-nak

„Egyedül voltunk" címmel terjedelmes cikk jelent meg Oláh György magyar testvérünk és barátunk szemléjében, az „Egyedül vagyunk"-ban.

Bármennyire átérezzük is a mai nehéz idők parancsát, amely szerint kerülni kell minden fölösleges vitát és polémiát — e politikailag fontos és igényes cikk mellett mi, a multrott nemzetiszocialista szerkesztők és hirlapirók, nem mehetünk el szótlanul. Ha így cselekednénk, egyrészt elhallgatnánk komoly tényeket, másrészt méltatlanoknak bizonyulnánk nemzetiszocialista elharcosi mivoltunkhoz, — azokhoz a küzdelmes, nehéz és nélkülözéses évekhez, amikor 1933—1939 között ebben az országban mi végeztük el — valóban egyedül — a nemzeti szocialista világnézet győzelmes kiépítésének fölöttébb nehéz és a látható jelek szerint hálátlan munkáját.

A lényeg röviden ez: az „Egyedül vagyunk" terjedelmes cikke — lehet hogy rejtett szándék nélkül — azt a téves látszatot kelti a tájékozatlan olvasóban, hogy „1941 decemberétől" csak Oláh György kéthetenként megjelenő szemléje harcolt ebben az országban a zsidó métely, a „rendszer", a Kállay-klikk és egyéb klikkek ellen. S e téves látszaton túl — az egyébként megengedett reklámon túlhaladva — mintha bizonyos mértékű jogcímbejelentés is jelentkezne a jövőre nézve.

S ez az a pont, amelynél szerény de komoly óvást kell bejelentenünk nekunk, akik valójában nem „1941 decemberében" kezdtük meg elszánt, meg nem alkuvó harcunkat a nemzetiszocialista magyar munkaállam, a nemzetiszocialista új Magyarország megteremtéséért. Bátran kiállunk mindenkor nevünkkel magukat nyiltan nemzetiszocialistáknak valló és később nyilaskeresztes jelvényt viselő napilapokban, hetilapokban és röpiratokban. De jelzik 1933 óta küzdelmes, harcos utunkat egészen a legutóbbi időkig azok a lassan feledésbe merülő adatok, amelyeket az „Egyedül vagyunk" közlemménye után fontosnak tartunk felidézni, illetve röviden nyilvánosság elé bocsátani.

Elszánt és meg nem alkuvó ellharcunknak közelmult állomását jelentették a magyar sajtóban:

Az 1935-ben örökre betiltott Mezőföld című nyilaskeresztes jelvényű hetilap.

1938-ban betiltott, Bornemisza Gábor első Pesti Ujság-ja.

Az 1939-ben Ráttkay Kálmán szerkesztésében készült első Magyar Szó.

Az 1936-ban betiltott első Összetartás — Fiala Ferenc szerkesztésében.

Az ugyanakkor betiltott nemzetifrontos Hare című hetilap.

Az 1935—36—37-ben nehéz munkával, elvont fillérekből fentartott Nemzeti Elet.

1938 óta több izben egy-egy hétre betiltott Virradat.

1938 óta összesen és egyesítve kilenc hónapra betiltott Magyarság.

S végül mindezeken felül az alulirottakkal szemben kimért sajtóperes itéletek: — pénzbüntetések, szabadságvesztések és politikai jogok elvesztése!

Igen, „egyedül voltunk". Valójában így és a legsúlyosabb körülmények között. A kiszorítottság, az egzisztenciakockáztatás jutott nekünk osztályrészül a hazai nemzetiszocializmus bevezető harcainak nehéz éveiben. — 1933 óta. Ezekben a harcokban bennünket csak a saját lelkiismeretünk és a magyarok igazságos Istene támogatott. S csak amikor a mi küzdelmünk eredményei nyomán fellobogtak már a felszitott tüzek és a megváltozott európai helyzet új kilátásokat igért, — köszöntött ránk az az időszak — 1941 decemberétől kezdődően — melyben szabadabban harcolhattunk, irhattunk és szerkeszthettünk mindnyájan. Igy természetesen Oláh György nagyrabecsült bajtársunk is.

Mi éppen a nemzet jelenje és jövője szempontjából szerényen értékeljük harcos multunkat, nem felejtjük el — mert nem szabad elfelejteni — a meghozott áldozatokat, és a március 19-i nagy történelmi fordulat után még fokozottabb erővel vállaljuk a harcot és az épités belső munkáját. Ezért bocsátottuk nyilvánosság elé fenti válaszsorainkat.

Nem vitát provokálunk, hanem az igazságot, a nemzetiszocialista Magyarország és magyar jövő érdekeit szolgáljuk. Reméljük, hogy szóbanforgó laptársunk megdönthetetlen igazságokkal alátámasztott etikus álláspontunkkal tökéletesen egyetért.

Budapest, 1944 május hó.

Bornemisza Gábor s. k.
Virradat és a Magyar Szó felelős szerkesztője.

Fiala Ferenc s. k.
az Összetartás szerkesztője

Levatich László s. k.
a Magyarság szerkesztője

Mattyasovszky Kornél s. k.
a Magyar Szó szerkesztője

dr. Ráttkay R. Kálmán s. k.
a Magyarság felelős szerkesztője

dr. Regéczy Kiss Zoltán s. k.
az Összetartás felelős kiadója, a Nemzet Szava v. szerkesztője

Temesváry László s. k.
a Nép felelős szerkesztője

Turbók Gyula s. k.
a Nemzet Szava v. főmunkatársa, a Virradat és a Magyar Szó főmunkatársa.

Rendelet vállalati vezetők zsidó iparüzemekhez való kirendeléséről

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Több panasz merült fel amiatt, hogy zsidó üzemekben a zsidó tulajdonos akadályoztatása következtében a termelés folytatása nehézségekbe ütközik. Az ilyen üzemek további zavartalan működésének biztositása céljából az iparügyi miniszter gondoskodott arról, hogy szükség esetében a vállalat élére keresztény vezető kerüljön.

A hivatalos lap vasárnapi száma közli az iparügyi miniszternek a zsidók egyes ipari, valamint bánya- és kohóüzemeihez vállalati vezetők kirendeléséről szóló 23.200—1944. Ip. M. számú rendeletét.

A rendelet szerint zsidónak az iparügyi miniszter felügyelete alá tartozó olyan ipari, bánya- vagy kohóvállalathoz, amelynek működése a zsidó akadályoztatása miatt vagy más okból szünetel, azonban továbbfolytatására közérdekből szükség van — a vállalat nyersanyag- és árukészlete, valamint üzemi berendezése zár alá vételének elrendelése mellett — haladéktalanul vállalati vezetőt kell kirendelni. A vállalat működésének továbbfolytatását szükségesnek kell tekinteni — tehát a zár alá vétel és vállalati vezető kirendelése tekintetében intézkedni kell minden esetben —, ha hadiüzemről, előkészületi intézkedésre kötelezett üzemről, bánya- vagy kohóvállalatról, gyári jellegü vállalatról vagy olyan vállalatról van szó, amelynek továbbfolytatását pl. honvédelmi megrendelések teljesitése, a lakosság szükségleteinek kielégitése vagy a munkavállalók megélhetésének biztositása megkivánja. A vállalati vezetőt általában a vállalat vezetőállást betöltő keresztény alkalmazottai közül kell kirendelni, ha azonban ilyen nincs, más keresztény szakember is kirendelhető. Több kisebb vállalatnak közös vállalati vezetője is lehet.

Felállitották a gettókat Pest-megyében

Dr. Géczy András Pestvármegye főjegyzője leiratot intézett a megye valamennyi főszolgabirájának, megyei, városi polgármestereknek és a csepeli szolgabirói kirendeltség vezetőjének és ebben közli, hogy a minisztérium felhatalmazása alapján a törvényhatóság területén a zsidók lakhelyének kijelölését az alábbiak szerint rendeli el:

az abonyi járás összes községeiből a zsidók Abony községben, az alsócabacsi járás községeiből Lajosmizse községben, az aszódi járás községeiből Rákoscsaba községben, a budakörnyéki járás községeiből Budafokon, a dunavecsei járás községeiből Kalocsán, a gödöllői járás községeiből Gödöllő, Rákoscsaba és Rákoskeresztúr községekben, a gyömrői járás községeiből Nagykáta községben, a kalocsai járás községeiből Kalocsán, a kiskörösi járás községeiből Kiskörös és Kecel községekben.

a kiskunfélegyházai járás községeiből Kiskunmajsa községben, a központi járás községeiből Pestujhely, Pestszentimre, Rákoszentmihály, Sashalom és Soroksár községekben, a kunszentmiklósi járás községeiből Kiskörösön, a monori járás községeiből Nagykáta községben, a ráckevei járás községeiből Csepelen, a szentendrei járás községeiből Békásmegyeren, a váci járás községeiből Vácon, a csepeli szolgabirói kirendeltségben pedig a zsidók Csepel községben helyezendők el.

Egyben elrendelte a főjegyző, hogy az előbb közölt városokban és községekben a zsidók a községnek, illetve városnak szolgabiró és polgármester által meghatározott részében kijelölt házakban lakhatnak. Táborokban azonban a zsidók nem helyezhetők el. Amennyiben a kijelölt részben nemzsidó személy is lakik, azt felszólitják, hogy onnan költözzön át a város, illetve község más részébe és a zsidók által kiürített lakások elsősorban ezek részére tartandók fenn. Amennyiben az ilyen nemzsidó személyek nem hajlandók átköltözni, azok részére indokolt esetben halasztás engedélyezhető, azonban nyomatékosan figyelmeztetni kell őket, hogy

a zsidókkal mindenjéle érintkezés tilos

A zsidók az átköltözködés költségeit maguk viselik és a magukkal vihető vagyontárgyak szempontjából nem esnek korlátozás alá. Közli a főjegyző, hogy az átköltöztetés során megürült zsidó lakásokban a zsidók által visszahagyott ingóságok egy helyiségben helyezendők el és ezekről a helyi hatóság leltárt készit, az elhelyezésre szolgáló helyiséget pedig lepecsételi. A kiürített lakások jogos igénylők részére kiadhatók. A munkaszolgálatos orvosok és gyógyszerészek munkaszolgálatuk tartamára, a belügyminiszter rendelete értelmében, az átköltöztetés alól mentesek.

A kijelölt lakóhelyre való átköltöztetés ideje mindenütt 1944 május 22-én reggel öt órakor kezdődik és e naptól számitott nyolc nap alatt végrehajtandó, kivéve aban az esetben, ha a gettó felállitása elháritathatlan nehézségekbe ütköznek. Ez a körülmény azonban táviratilag bejelentendő a belügyminisztériumnak, dr. Molnár segédtitkárhoz. Ha a zsidó lakóhelyét nem ugyanabban a községben jelölik ki, amelyben régi lakóhelye volt, akkor

az elszállitás megkezdése előtt

az átbaindító hatóság tartozik az érintkezést felvenni az átvevő hatósággal és a rendőrség, illetve csendőrség helybeli szerveivel.

Végül a főjegyző felhivja valamennyi elöljáróságot és hatósági közeget, hogy ezt a rendeletét a legnagyobb erélyel hajtsák végre, de tartózkodjanak minden durvaságtól és túlkapástól. Viszont az új lakóhely kijelölésnél kényelmi szempontok figyelembe nem jöhetnek. Irányadó elv legyen az, hogy a zsidók nem kerülhetnek jobb helyzetbe, mint az ellenséges légi terrortámadás károsultjai. Az átköltöztetés eredményét annak befejezése után legkésőbb június 1-ig kell a szolgabiráknak, illetve polgármesternek jelenteni.

A Führer fogadta Tiso dr. szlovák államelnököt

Berlin, május 14.

A Német Távirati Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról:

A Führer szombaton fogadta Tiso dr. szlovák államelnököt, aki Tuka szlovák miniszterelnök, Csatlos hadügyminiszter és Tido Gaspar propagandafőnök kíséretében május 12-én látogatóba érkezett.

A Führer szivélyes megbeszélést folytatott a szlovák államelnökkel, a birodalom és Szlovákia baráti szellemtől áthatott kapcsolatairól.

A szlovák államelnökkel és miniszterelnökkel folytatott megbeszélések során, amelyen Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és Keitel vezértábornagy is részt vett, a Führer kifejezést adott annak az elszánt akaratának, hogy a birodalomra és szövetségeseire ellenségeiktől rákényszerített háborút keleten és nyugaton megalkuvás nélkül győzelmes befejezésig végigküzdi, hogy azután megvalósithassa azokat az alapelveket, amelyek a nagy- és kisnépeknek zsidó kiszopolyozóktól, valamint kapitalista és bolsevista elnyomástól mentes tisztességes és nyugodt életet biztositanak.

Május 12-én este a birodalmi külügyminiszter látta vendégül a szlovák államférfiakat és kíséretük tagjait. Csermák berlini szlovák követtel és Ludin pozsonyi német követtel együtt. (MTI)

Ki vásárol fél képet?

Senki, mert az ember természetes vágyai szerint egészre, tökéletesre, összhangra törekszik, a művészetben éppenúgy, mint a politikában.

Hallgassa meg a német nép hangját, amely művészetben és politikában egész képet ad. Hallgassa meg Beethoven és Bach, Mozart és Wagner, Sibelius és Liszt, Bruckner és Schubert zenéjét, amely az életen át szárnyal Magyarország felé. Es hallgassa meg, mit üzen a német nép a szövetségesek táborába és abban a régi, hüséges bajtársnak, a magyar nemzetnek!

Egy gombot megnyom rádiókészülékén és otthon, karosszékében ülve, családja körében hallhatja egy új világ küzdőterének!

Együtt harcolunk az új Európáért, magyar honvédek és német gránátosok egy sorban állnak a Kárpátok vonalán túl, a hősi küzdelemben. Leráznak magunkról az arany bilincseket, amelyekbe tengerentúli nemzetek akarnak verni bennünket. Küzdünk a gép-ember típusa ellen, amelyet véreskezü fantaszták akarnak reánk kényszeriteni. Küzdünk az élet örömeért és szépségéért, az emberi szellem önállóságáért és szabadságáért, gyermekeink jövőjéért! A német rádió magyarul szól a bajtárs néphez és megmondja hitelesen, kendőzetlenül, egyszer az ujjongó órán, hangján, másszor kiméletlen tárgyilagossággal:

hogy állunk a nagy harc küzdőterein!

Teljes képet kap a világ eseményeiről, nagy magasságból tekinthet szét mind az öt világrészen és látja: hogyan alakul ki a jövő. Állitsa be rádiókészülékét és hallgassa meg:

mit üzen a német nép magyar szövetségesének!

A Német Birodalmi Rádió „Donau állomása" (Donau Sender) minden nap magyarul ad hireket a 325.4 —922 kHz hullámhosszon.

7.15—7.30-ig
(DXC, 48.93 m: 6.010 kHz rövidhullámhosszon is.)
11.00—11.15-ig
16.30—16.40-ig
23.15—23.30-ig
1.00—1.15-ig

20.15—21.00 bő szórakoztató és tanitóműsor, sok zenével:

Vasárnapon:
Délkeleti rádiószemle és hallgatók kivánsághangversenye.

Hétfőn:
Hirmagyarázónk beszél.

Kedden:
Művelődés-adás

Szerdán:
Európai köradás. „A világba tekintünk"

Csütörtökön:
A „Donau állomás" a birodalomban élő magyar munkásokhoz szól.

Pénteken
Berlini posta

Szombaton:
Fényszóró

(Ezenkivül minden adásban hirek. Aktuális megjegyzések és helyzetjelentés.

Figyelem! Hallgassa a „Német lesterek halhatatlan zenéje" c. adás sorozatot minden vasárnap 19—19 óráig (MEZ) az összes német birodalmi állomásokon, a „Deutschlandsender" és az „Alpen" állomáson a 325.4 m hullámhosszon.